

PARODOS IR RENGINIAI

spalis – lapkritis – gruodis

■ **Lietuvos nacionalinio muziejaus Naujajame arsenale** lapkričio 28 d. vyko Lietuvos mokyklų kultūros paveldo ir meninio ugdymo konkurso „Lietuvos dvarų istorijos“ apibendrinimas ir darbų paroda. Šis projektas buvo puiki proga mokiniams atidžiau įvertinti unikalų, gilią europines šaknis turintį Lietuvos dvarų istorijos ir architektūros paveldą. Baigiamąjį etapą pasiekė 11 rajonų ir 3 miestų moksleiviai. Konkurso rėmėjai – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcija.

► Gruodžio 20 d. atidaryta paroda „1928-ieji – naujas etapas Lietuvos kryždirbystėje“, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 90 metų jubiliejui paminėti. Parodoje pristatytas mažiau žinomas kryždirbystės laikotarpis, sietinas su 1928 m., kai prasidėjo tarpukariu išplitęs ir šiandien dar vykstantis procesas, suteikęs tradicinei kryždirbystei naujų bruožų ir pradėjęs naują jos etapą. Į savaimę besiklosčiąsį tradiciją įsikišo profesionalai dailininkai su savo *lietuviško* kryžiaus vizija. Kone valstybiniu mastu imta diegti tam tikrus kryžių modelius. Tokie *projektiniai* kryžiai turėjo tapti paminklais šalies nepriklausomybei ir lietuvių nacionalinio bei etninio tapatumo ženklais, simbolizuojančiais tautos tikėjimą ir kūrybinį pradą.

► **Senajame arsenale** spalio 11 d. pristatytas Kėtvirtadienio kultūros istorijos vakarų ciklas, skirtas Vilniaus paminėjimo 685-osioms metinėms. Pranešimą „Vilniaus pilys ir miestas“ skaitė istorikas Romas Batūra.

► Spalio 25 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Vilnius – Lietuvos gynybos branduolys kare su kryžiuočiais“. Vakaro vedėjas – istorikas Romas Batūra.

► Lapkričio 8 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Mindaugas ir Vilnius“. Vakara vedė istorikas Tomas Baranauskas.

► Lapkričio 22 d. vyko kultūros istorijos vakaras, kurio metu rodytas dokumentinis filmas „Vytauto palaikų beiškant“ iš dokumentinių laidų ciklo „Reportažai iš Lietuvos požemių“. Režisierius – Justinas Lingys.

► Lapkričio 29 d. vyko kultūros istorijos vakaras, kurio metu rodytas dokumentinis filmas „Vilniaus bažnyčių požemiai“. Filmą režisavo Justinas Lingys.

► Lapkričio 23 d. filologei, Lietuvos rašytojų sąjungos narei, humanitarinių mokslų daktarei Danutei Krištopaiti už reikšmingus tyrinėjimus ir kūrybinę veiklą etninės kultūros srityje įteikta Valstybinė Jono Basanavičiaus premija. D. Krištopaitė nuo 1957 m. dalyvavo tautosakos ekspedicijose, buvo aktyvi Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos narė. Mokslininkė surinko apie dešimt tūkstančių lietuvių tautosakos pavyzdžių, kurie saugomi Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bei Lietuvos muzikos ir teatro akademijos rankraštyuose.

► Gruodžio 5 d. atidaryta paroda „Senosios keramikos pėdomis – IV“, kurioje eksponuojami 2004–2007 m. Trakų pusiasalio pilies kieme vykusiose vasaros stovyklose sukurti darbai – neolito laikotarpio keramikos rekonstrukcijos: amforos, dubenys, plačiaangės puodynės, smailiadugniai puodai ir kt. Trakų stovyklose siekta atkurti senąsias keramikos gamybos technologijas ir metodus, pagal konkrečius archeologinius pavyzdžius – kuo tiks-

lesnius dirbinius. Stovyklose dalyvavo keramikai iš įvairių šalių: Norvegijos, Japonijos, Latvijos, Rusijos.

► Gruodžio 6 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Gediminas ir Vilniaus įkūrimas“. Vakara vedė politologė Inga Baranauskienė

► Gruodžio 13 d. vyko kultūros istorijos vakaras „Kęstutis – gyvenimas ir mirtis“. Vakaro vedėja – politologė Inga Baranauskienė

► Signatarų namuose spalio 11 d. vyko knygos „Vilniaus kultūrinis gyvenimas: dvasininkų vaidmuo 1900–1945“ pristatymas. Vakara vedė knygos sudarytoja literatūrologė dr. Alma Lapinskienė.

► Spalio 20 d. vyko 40-osios Baltijos muzikologų konferencijos „Muzika ir *genius loci*: poetika ir politika“ renginys „*Hommage à Vytautas Landsbergis: muzika, kultūra, politika*“, skirtas žymiam muzikologui ir politikui, Baltijos muzikologų bendradarbiavimo puoselėtojui prof. Vytautui Landsbergiui.

► Spalio 29 d. Rasų kapinėse pašventintas kenotafas okupantų nužudytiems 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės akto signatarams Kaziu Bizauskui, Pranui Dovydaičiui ir Vladui Mironui atminti. Dalyvavo Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Kenotafa autorius – skulptorius Vladas Urbanavičius.

► Lapkričio 9 d. vyko 1990 m. kovo 11 d. Nepriklausomybės atkūrimo akto signataro prof. Bronislovo Kuzmicko knygų „Tautos tapatumo savimonė. Lietuvos savimonės bruožai“ ir „Išsivadavimas. Užsienio politikos epizodai 1988–1991“ pristatymas. Dalyvavo filosofas Evaldas Nekrašas, rašytojas Stasys Kašauskas.

► Lapkričio 17 d. Vasario 16-osios klubas iškilmingai paminėjo 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės akto signataro prof. Mykolo Biržiškos 125-ąsias gimimo metines. Pranešimus skaitė prof. Vygintas Bronius Pšibilskis, prof. Bronislovas Genzelis. Minėjimą vedė aktorius Petras Venslovas, koncertavo Vilniaus universiteto akademinis choras (vadovė Rasa Gelgaudienė).

► **Dr. Vinco Kudirkos muziejuje** spalio 6 d. vyko rašytojo Prano Mašioto pedagoginiai skaitymai.

► Lapkričio 3 d. paminėtos Maironio 145-osios gimimo metinės.

► Gruodžio 15 d. vyko vakaras, skirtas Kudirkos Naumiesčio burmistriui, vargonininkui ir kompozitoriui Zigmantui Skirgailai.

■ **Lietuvos dailės muziejus** spalio 4 d. Kumu dailės muziejuje Taline (Estija) pristatė 2006 m. banko „Hansabankas“ meno prizą laimėtojo Valdo Ozarinsko meninį projektą „Transverse“. Tradiciškai vėliau jis bus parodytas Rygoje ir Vilniuje. Paroda Taline vyko iki 2007 m. spalio 28 d., Andrejsala Rygoje veikė 2007 m. lapkričio 6–25 d., Vilniaus Šiuolaikinio meno centre eksponuota nuo gruodžio 7 d. Paroda organizuota bendradarbiaujant bankui „Hansabankas“, Kumu dailės muziejui, Latvijos Šiuolaikinio meno centrui ir Lietuvos dailės muziejaus Šiuolaikinės dailės informacijos centrui. Parodos kuratorė – Rūta Pileckaitė.

► Lapkričio 11 d. Vilniuje, prie Žaliojo tilto, vykusiame Šviesos festivalyje „Lux“ parodytas tarptautinis skaitmeninio meno projektas „Poslinkis“, skirtas Vilniaus viešosioms erdvėms. Tai – vienas iš VŠĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ rengiamo

tarptautinio šviesos festivalio „Lux“ renginių. Jį organizavo Lietuvos dailės muziejaus Šiuolaikinės dailės informacijos centras, projekto kuratorius – Giedrius Gulbinas, rėmėjai – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, VšĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“, UAB „Actual City Media“, Vilniaus Goethe's institutas.

► **Vilniaus paveikslų galerijoje** spalio 10 d. Kultūros, filosofijos ir meno institutas ir Lietuvos dailės muziejus pakvietė visuomenę į kultūros vakarą, kuriame pristatyta dr. Gražinos Martinaitienės, paskutiniaisiais metais itin daug prisidedančios tyrinėjant Lietuvos dailės muziejuje saugomas muziejines vertybes, rengiant spaudai Lietuvos dailės muziejaus svarbiausių parodų katalogus, monografija „Kontušo juostos Lietuvoje“.

► Spalio 25 d. įvyko konferencija, skirta Lietuvių dailės draugijos 100-mečiui, kurią surengė Lietuvos dailės muziejus ir Lietuvos dailės istorikų draugija. Konferencijoje pranešimus skaitė dr. Giedrė Jankevičiūtė, Vidmantas Jankauskas, dr. Lijana Štavičiūtė-Natalevičienė, Ona Mažeikienė, Raimonda Bitinaitė-Širvinskienė, Stasys Latonas, Laima Bialopetrevičienė.

► Spalio 17 d. įvyko jauno, perspektyvaus ir jau gerai vertinamo styginių kvarteto ART VIO pirmosios kompaktinės plokštelės, kurioje skamba Lietuvos kompozitorių E. Balsio, A. Šenderovo, J. Širvinsko kūriniai, pristatymas ir koncertas.

► Spalio 18 d. vyko muziejaus bičiulės dainininkės Astos Krikščiūnaitės kūrybos vakaras, kuriame pristatyta nauja jos solinė kompaktinė plokštelė „Portretas“. Ši plokštelė sumanyta kaip dainininkės Astos Krikščiūnaitės albumas, kuriame skamba operų arijos ir scenos su orkestru, retai atliekamos dainos su fortepijonu, styginių kvartetu, duetai su fleita.

► Spalio 25 d. vyko Dailės istorikų draugijos surengta vienos dienos konferencija, skirta Lietuvių dailės draugijos 100 metų jubiliejui. Konferencijos pranešimuose buvo nagrinėjami XX a. pradžios Lietuvos dailės procesai, susiję su visuomenės gyvenimo ir dailės santykiais, nacionalinio identiteto paieškomis dailėje, atskirų ryškių asmenybių kūrybos paveldu, pirmosios lietuvių dailės parodos ir Lietuvių dailės draugijos reikšme XX a. Lietuvos kultūrai.

► Lapkričio 21 d. atidaryta paroda „Žvilgsnio galia. Moters atvaizdas XIX – XX a. dailėje“. Šioje parodoje eksponuota apie 50 tapybos ir grafikos kūrinių moters, jos gyvenimo temomis, atskleista, kaip per porą šimtmečių menininkai žvelgė į moterį, kokius socialinius ir kultūrinius vaidmenis savo kūryboje jai teikė. Ryškus ir to meto dailės užsakovų požiūris, matyti, kaip dailėje buvo formuojami ir visuomenėje įtvirtinami lyčių vertinimo stereotipai. Paroda skatina ieškoti naujų moters atvaizdų interpretacijų.

► Gruodžio 14 d. vyko Rasos Andriušytės-Žukienės monografijos „Akistatos. Dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas pasaulio meno keliuose“ pristatymas. Šį vertingą leidinį parengė Vytauto Didžiojo universiteto Menotyros katedroje dirbanti dailėtyrininkė Rasa Andriušytė-Žukienė.

► **Radvilų rūmuose** spalio 11 d. atidaryta Lietuvos dailės muziejaus ir Čiurlionio galerijos („The Art Gallery of Čiurlionis, Inc.“, Lemontas, JAV) surengta paroda „Lietuvos laikas“, kuri veikė iki 2007 m. gruodžio 2 d. Tai trečioji Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio premijų dailės konkursų ciklo paroda. Per pirmąsias dvi parodas sulaukta po pusšimtį konkurso dalyvių. Trečiojoje

„Lietuvos laiko“ parodoje dalyvavo apie 50 tapytojų, 30 akvarelės ir grafikos kūrėjų, 10 skulptorių. Iš viso pateikta daugiau kaip 200 kūrinių, sukurtų 2000–2007 m. Šios parodos atidaryme dalyvavo ir laureatus apdovanojo Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Čiurlionio galerijos valdybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas (JAV). 2007 m. Miko J. Šileikio I premija skirta Astai Vasiliauskaitei (už skulptūras), II premija – Jūratei Bagdonavičiūtei (už tapybą), III premija – Leonui Strigai (už skulptūras). Teofilio Petraičio premija atiteko Nijolei Valadkevičiūtei ir Birutei Zokaitytei už ofortus, Vitoliui Trušui – už pastelės kūrinius.

► Lapkričio 9 d. Radvilų rūmuose atidaryta Antano Žukausko skulptūrų paroda „Vizijų ir tikrovės sankirtos“, skirta autoriaus kūrybinės veiklos 40-ečiui. Parodoje pristatyti daugiau kaip 200 šio autoriaus kūrinių – skulptūrų, bareljefų, asambliažų, apyvarntinių ir kolekcinė monetų, medalių ir grafinių projektų. Iš Vilniaus ši paroda išvežta eksponuoti į Romą ir Londoną.

► **Taikomosios dailės muziejuje** spalio 2 d. atidaryta Kanados inuitų menininkų gobelenų paroda „Kultūra ant audinio“, kurią inicijavo Kanados neparastoji ir įgaliojanti ambasadorė Claire A. Poulin. Ši paroda – vienas iš Kanados Vyriausybės projektų, numatytų Tarptautinių poliarinių metų 2007–2008 m. programoje, kurios moksliniai tyrinėjimai apima Šiaurės ir Pietų ašigalius. Su šių regionų gyventojais bendradarbiaujama, ieškoma atsparos neigiamai klimato pokyčių įtakai.

► Nuo spalio 14 d. iki gruodžio 16 d. savaitgaliais buvo rengiami Lietuvos nacionalinės filharmonijos muzikinių vakarų ciklo koncertai. Tokie renginiai pagal atitinkamas Lietuvos dailės muziejaus ir Lietuvos nacionalinės filharmonijos sutartis jau daugelį metų rengiami ir Lietuvos dailės muziejaus Vilniaus paveikslų galerijos reprezentacinėje salėje ir pritraukia daug klausytojų, potencialių muziejaus lankytojų.

► **Prano Domšaičio galerijoje** spalio 10 d. atidaryta vokiečių fotografo Martino Rosswogo ir istorikės Ullos Lachauer paroda „Tilžės taika. Gyvenimas šiapus ir anapus Nemuno“, skirta Tilžės taikos sutarties pasirašymo 200 metų jubiliejui. Parodą organizavo Vilniaus Goethe's institutas, bendradarbiaudamas su Vokietijos kultūros forumu Rytų Europai. Parodos uždarymo metu vyko susitikimas su parodos tekstų autorė Ulla Lachauer (Vokietija), istorike, nepriklausoma žurnalistė, dokumentinių filmų režisierė, žinoma Rytų Prūsijos istorijos tyrinėtoja ir Vilniaus Goethe's instituto vadovė Irma Hubatsch.

► Spalio 17 d. galerijos Meno pažinimo centre pristatytas Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos projektas „Vandalizmas mūsų aplinkoje“. Projekto parodoje buvo eksponuojamos fotografijos, kuriose moksleiviai fiksavo akivaizdžius vandalizmo pavyzdžius, ir kūrybiniai darbai, interpretuojantys niokojimo faktus ir atskleidžiantys pačių moksleivių požiūrį į vandalizmą.

► Spalio 25 d. įvyko baigiamasis šviečiamojo kultūros paveldo projekto „Žmonės ir likimai. Mažosios Lietuvos kūrėjai“ vakaras, kuriame dalyvavo aktorė Virginija Kochanskytė, solistė Giedrė Zeicaitė, pianistė Edita Zizaitė, dailėtyrininkė Kristina Jokubavičienė. Tai buvo aštuntasis Lietuvos tūkstantmečio minėjimo diarekcijos remiamo projekto renginys.

► Lapkričio 8 d. atidaryta Kaliningrado dailininkų grafikos darbų paroda, surengta pagal ilgalaikį kultūrinį projektą „Trys K“ (Klaipėda–Kultūra–Kaliningradas), jį jau trejus metus įgyvendina Klaipėdos ir Kaliningrado miestai. Parodoje eksponuoti šešių

Kaliningrado dailininkų įvairiomis grafinėmis technikomis atlikti kūriniai.

► Lapkričio 14 d. pristatytas 2008 m. kalendorius su Klaipėdos Andrejaus Rubliovo pagrindinės mokyklos rengiamo tarptautinio vaikų piešinių konkurso „Slavų šaltinis“ dalyvių darbais.

► Lapkričio 30 d. atidaryta moksleivių kūrybos konkurso „Mano prakartėlė. Fantazijos iš popieriaus“ paroda. Kalėdinių prakartėlių konkursas, įkvėptas tapytojo ekspresionisto Prano Domšaičio paveikslų bibliniais motyvais, rengiamas galerijoje antrą kartą. Konkursui ir parodai Klaipėdos miesto ir apskrities mokyklos, vaikų lopšeliai darželiai, globos namai pateikė 35 prakartėles, jas kūrė 138 dalyviai nuo 4 iki 17 metų amžiaus. Prakartėlės džiugina moksleivių kūrybiškumu, sugebėjimu tik iš įvairaus popieriaus sukurti originalius ir nuoširdžius darbus.

► Gruodžio 14 d. įvyko poezijos ir muzikos vakaras „Romansero bėgančiam laikui“, į kurį pakvietė aktorė Virginija Kochanskytė ir gitaristas, tarptautinių konkursų laureatas Saulius S. Lipčius. Aktorė ir gitaristas, interpretuodami dvasia artimus klasikinės muzikos ir šiuolaikinės poezijos kūrinius, sukūrė ypatingą meditacinę vakaro dvasią. Vakaro metu buvo pristatyta ir to paties pavadinimo kompaktinė plokštelė (leidėjas Sigutis Jačėnas).

► Gruodžio 17 d. įvyko leidinio „Ars vitae“, kuriam išspausdintos Lietuvos dailininkų sąjungos Klaipėdos skyriaus narių Jūrininkų ligoninei dovanotų kūrinių nuotraukos, pristatymas. Leidinio sudarytoja – Sofija Kanaverskytė.

■ **Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Centrinuose rūmuose** lapkričio 29 d. atidaryta per Lietuvą keliaujanti Lietuvos dailės muziejaus parengta edukacinė paroda „Lietuvių dailės atgimimo šimtmetis“. Ji skirta Lietuvių dailės draugijos įkūrimo ir pirmosios lietuvių dailės parodos atidarymo jubiliejui. Parodoje pateikiama 12 modernių stendų, kuriuose eksponuojami skaitmeninės spaudos būdu reprodukuoti Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Antano Žmuidzinavičiaus, Petro Rimšos, Petro Kalpoko, Juozo Zikaro, Antano Jaroševičiaus, Justino Vienožinskio, Adomo Varno, Kajetono Sklėriaus ir kitų dailininkų kūriniai. Parodos vaizdinę medžiagą papildė Lietuvių dailės draugijos veiklą atspindinčios fotografijos ir dokumentai, spaudos leidinių kopijos. Informaciniuose tekstuose apžvelgtos draugijos narių biografijos, kūryba.

► **M. Žilinsko dailės galerijoje** spalio 19 d. įvyko parodos „Audrius Puipa (1960–1997): gyvenimo ir meno virtuožas“, skirtos 10-osioms šio iškilaus Lietuvos menininko mirties metinėms, atidarymas. A. Puipos dėmesys piešiniui iš natūros, modelių studijos, labai autentiška šiuolaikinio menininko ir pagarbaus amatininko jungtis ne tik nepaseno, bet tapo dar įspūdingesnė ir nepakartojama. Jo kruopščios, ilgą laiką pieštos, akvarele lietos studijos – figūrinės kompozicijos interjeruose – neturi sau lygių ne dėl daugelio valandų, bet dėl meninės vizijos autentiškumo. Jo režisuotos nuotraukos su žymiais menininkais (Vytautu Kalinausku, Vyteniu Jankūnu ir kitais), inscenizuojant žymius pasaulinės tapybos kūrinius, pradėjo naują etapą Lietuvos dailėje, kur išmoningai susijungė fikcija su realybe, pirminė tikrovė su antrine ir pan.

► Lapkričio 6–10 d. vyko profesoriaus mokslų daktaro Antano Andrijausko paskaitų ciklas „Rytų ir Vakarų estetika“.

► Lapkričio 30 d. surengtas Kauno meno bienalės „Textile 07“ pa-

grindinės konkursinės parodos „Platus požiūris“ bei „Arte&Arte“ minitekstilės kolekcijos (Como, Italija) atidarymas. Tarptautinė atrankos komisija per du etapus iš pasiūlytų 328 darbų (iš 44 šalių) atrinko 32 darbus (šalių skaičius sumažėjo iki 20). Parodoje bandyta apibrėžti ryškėjančias šiuolaikinio tekstilės meno tendencijas. Pagal du pagrindinius klausimus – ką reiškia gyventi šiuo laiku ir kaip pažįstama tampa keista – komisijos nariai įvardijo darbuose aktualizuotas temines, reikšmines, meninės raiškos kategorijas.

► **Paveikslų galerijoje** spalio 18 d. atidaryta Kauno fotografijos festivalio teminė paroda „Mįslės, paslaptys, iliuzijos“, atskleidusi dar neištirtus mįslių ir fantazijos laukus, kurie daro įtaką šiuolaikinei visuomenei ir kuriuos labai vaizdžiai iliustruoja dvidešimt pirmojo amžiaus fotografijos. Didžiausia per visą Kauno fotografijų istoriją paroda buvo ypatinga ne tik temų, siužetų, prasmų ir interpretacijų įvairove – nuo estetinių ieškojimų iki socialinių ir politinių paslapčių tyrinėjimo, bet ir skirtingomis fotografijos technikomis – nuo sidabro želatininių atspaudų iki didelių formatų skaitmeninės spaudos darbų.

► Lapkričio 8 d. įvyko Algimanto Miškinio kolekcijos Rytų meno rinkinio ekspozicijos atidarymas. Parodoje eksponuota apie 380 vaizduojamosios, dekoratyvinės ir taikomios dailės darbų, daugiausia Tolimųjų Rytų (Kinijos, Japonijos, Indijos, Birmos, Tibeto, Nepalo, Mongolijos ir kt.) meistrų kūrinių, keli darbai iš Artimųjų Rytų (Irano). Seniausias eksponatas sukurtas IV a. pr. Kr.

► Gruodžio 1 d. atidaryta Kauno meno bienalės „Textile 07“ paroda „Siauras požiūris“. Pristatytos meno kolekcijos iš Brazilijos, Jungtinės Karalystės ir Pietų Afrikos. Parodos pavadinime užkoduotas ne tik geografinis apsiribojimas konkrečiomis šalimis, bet ir tam tikras požiūris į tekstilės meną intymumas.

► A. ir P. Galaunių namuose spalio 3 d. vyko dr. Anelės Butkuvienės paskaita „Liudvika Sniadeckaitė“ iš ciklo „Garsios XIX a. Lietuvos moterys“.

► Lapkričio 19 d. surengtas Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kauno fakulteto Vilhelmo Čepinskio klasės studentų koncertas.

► Lapkričio 21 d. koncertavo J. Naujalio muzikos gimnazijos mokytojos Rimantės Šerkšnytės mokiniai.

► Lapkričio 22 d. įvyko Kauno apskrities muzikos gimnazijos fortepijono klasės mokinių koncertas, skirtas J. Haydno, L. van Bethoveno ir E. Griego sukaktuvėms paminėti.

► Gruodžio 13 d. surengtas A. Kačanausko muzikos mokyklos fortepijono ir solinio dainavimo klasių mokinių koncertas.

► Gruodžio 19 d. vyko Kauno I muzikos mokyklos mokinių Kalėdinis koncertas.

► Keramikos muziejuje lapkričio 22 d. įvyko Keramikos simpoziumo „Harmonija“ dalyvių kūrybos parodos „Liepsnojančios krūmas“ atidarymas. Kasmetinio keramikos simpoziumo dalyvių parodoje galima pamatyti daug įspūdingų keraminių formų kūrinių, sukurtų įvairiomis technikomis. Čia atsiskleidžia daugialypiai meniniai pasaulėvaizdžiai ir įkvėpimo šaltiniai. Vieni keramikai ieško archaikos ir modernybės sąsajų, kiti – skirtingų medžiagų dermės, tretį ironiškai komentuoja šiuolaikines aktualijas ar sprendžia erdvės problemas.

► Gruodžio 22 d. atidaryta tradicinė kasmetinė „Archyvo“ grupės paroda „Sutemos“. Autoriai eksponuoja fotografijas, piešinius ir instaliacijas. Svarbiausias parodos akcentas – Anagamos kera-

mika, kurią pristato dailininkė Dormantė Steponavičienė. Šalia „Archyvo“ grupės senbuvių Juozo Rimkaus, Liudviko Ivaškevičiaus, Giedriaus Liago, Giedrės Gučaitės, Odetos Staponkutės-Juršėnienės savo kūrybą pristato Jonas Arčikauskas ir kiti menininkai.

► **L. Truikio ir M. Rakauskaitės namuose** lapkričio 27 d. vyko dr. Svetlanos Ryžakovos (Maskva) paskaita „Indijos religijos“.

► **Vytauto Kazimiero Jonyno galerijoje** spalio 4 d. atidaryta Zinaidos Dargienės tekstilės paroda „Meksika“.

► Lapkričio 6 d. surengtas Elvyros Kairiūkštytės (1950–2006 m.) retrospektyvinės monumentaliosios grafikos ir piešinių parodos „Artefaktų šėlsmas“ atidarymas.

■ **Kauno IX forto muziejuje**, masinių žudynių vietoje, spalio 28 d. vyko muziejaus ir Kauno žydų bendruomenės organizuotas renginys, skirtas 66-osioms „Didžiosios“ akcijos, per kurią 1941 m. spalio 28–29 d. IX forte buvo sušaudyta 10 000 Kauno geto kalinių, metinėms paminėti. Renginyje dalyvavo Izraelio Valstybės ambasadorius Chenas Ivris, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados pirmoji sekretorė Rebecca Jill Dunham, Vokietijos ambasadorius Volkeris Heinsbergas, Lietuvos žydų bendruomenių nariai, vieno iš 1943 m. gruodžio 25 d. pabėgimo dalyvio Pinios Krakinovskio dukra Yarit Krakinovskaitė-Glezer su moksleiviais iš Lenkijos, Italijos ir Izraelio. Iš viso renginyje dalyvavo daugiau nei 80 žmonių.

► Gruodžio 20 d. buvo galima nemokamai susipažinti su pabėgimui iš forto skirta ekspozicija, pamatyti pabėgimo metu kalinių naudotus įrankius, daiktus, praeiti jų pabėgimo keliais. Moksleiviams surengtos edukacinės pamokos.

■ **Lietuvos jūrų muziejuje** spalio 6 d. duris atvėrė trenerių mokykla. Į ją užsiregistravo beveik pusšimtis merginų ir vaikinų, paviliotų darbo su jūrų žinduoliais romantikos. Pasak muziejaus direktorės Olgos Žalienės, romantika trenerių darbe – tik nematomo ledkalnio viršūnė. Pagrindinis kasdienis darbas yra sunkus: gyvūnų patalpų valymas, šaldytos žuvies paruošimas, rūpinimasis globotiniu jam susirgus. „Kad treneris galėtų pasirodyti scenoje ir su gyvūnu rodyti triukus, reikia ilgai dirbti „užkulisuose“, – pasakojo direktorė.

► Lapkričio 10 d. vyko pirmasis muziejaus bičiulių – senjorų klubo susitikimas. Jame dalyvavo vyresnio amžiaus žmonės, norintys daugiau sužinoti apie jūrų gamtą ir istoriją, susipažinti su muziejaus veikla. Muziejus senjorams duris plačiai atvėrė jau spalį. Pateikus pensininko pažymėjimą, muziejaus ekspozicijas buvo galima aplankyti nemokamai. Tokiu kvietimu pasinaudojo daugiau nei pusė tūkstančio pensininkų.

► Gruodžio 3 d. jau keturiolikta kartą Lietuvoje buvo minima Tarptautinė neįgaliųjų diena. Šia proga Lietuvos jūrų muziejus daugiau nei šimtui Klaipėdos neįgaliųjų išdalijo kvietimus nemokamai aplankyti muziejaus ekspozicijas ir delfinariumą.

■ **Maironio lietuvių literatūros muziejuje** spalio 1 d. vyko Algimanto Mikutos eilėraščių knygos „Šeško šokis“ sutiktuvs. Kartu su autoriumi dalyvavo literatūros kritikė Janina Riškutė, aktorius Petras Venslovas, pianistas Ričardas Mekionis.

► Spalio 5 d. surengtas poetės Juditos Vaičiūnaitės 70-ųjų gimimo metinių minėjimas.

► Spalio 12 d. vyko Petro Venclovo apysakų knygos „Meilės ir mirties menas“ pristatymas. Kartu su autoriumi dalyvavo rašyto-

jas Vytautas Martinkus, vakarą vedė Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas Petras Palilionis, aktorius Andrius Žiūrauskas, smuikininkas Chaimas Šusteris.

► Spalio 18 d. vyko mokslinė konferencija, skirta Maironio 145-osioms ir B. Brazdžionio 100-osioms gimimo metinėms.

► Spalio 19 d. vyko Antano Vienuolio-Žukausko 125-ųjų gimimo metinių minėjimas. Dalyvavo hum. m. dr. doc. Ramutis Karmalavičius, A. Baranauskas ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus direktorius Antanas Verbickas, leidinio „Antanas Žukauskas-Vienulis. Iš muziejaus rinkinių“ sudarytoja Vida Zasiene, aktorius Algimantas Bružas, solistė Sabina Martinaitytė ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentės, tarptautinių konkursų laureatės Erika Grigaitytė ir Eglė Šidlauskaitė, koncertmeisterė Audronė Eitmanavičiūtė. Vakarą metu atsiminimais dalijosi rašytojo giminės.

► Spalio 23 d. surengtas Raimundo Samulevičiaus 70-ųjų gimimo metinių minėjimas. Dalyvavo Jonavos krašto muziejaus direktorė Regina Karaliūnienė, filologė, knygos „Buvo mylimi – teliuks neužmiršti“ autorė Danutė Marcinkevičienė, tautodailininkė Genovaitė Malinauskaitė, žurnalistė Ramutė Vaitiekūnaitė, Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas Petras Palilionis, poetas Robertas Keturakis, Jonavos rajono savivaldybės teatro meno vadovas režisierius Jonas Andriulevičius, režisierė Živilė Martinaitienė, muzikinės projektų grupės „Vitražai“ nariai Giedrius Paškevičius ir Algis Svidinskas.

► Spalio 30 d. surengtas Maironio 145-ųjų gimimo metinių minėjimas. Maironiui skirtų renginių ciklo pirmajame vakare dalyvavo Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Lietuvių literatūros katedros doktorantė Kristina Bartkienė, aktorius Egidijus Stancikas, Kauno Maironio gimnazijos auklėtinių Poetinio žodžio klubo nariai (vadovė aktorė Regina Laucytė). Vakarą metu Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė Aldona Rusekaitė pristatė naują leidinį „Maironio lietuvių literatūros muziejus. Istorija ir rinkiniai“.

► Lapkričio 8 d. surengtas Jonui Mačiuliui-Maironiui skirtų renginių ciklo antrasis vakaras „Maironis, teologija, poezija“.

► Lapkričio 9 d. surengtas poezijos ir muzikos meditacijos vakaras bei kompaktinės plokštelės „Romansero bėgančiam laikui“ pristatymas. Dalyvavo atlikėjai aktorė Virginija Kochanskytė ir gitaristas Saulius S. Lipčius, leidėjas Sigutis Jačėnas, fotografas Gintaras Česonis.

► Lapkričio 10 d. vyko Respublikinio moksleivių skaitovų konkurso I turas.

► Lapkričio 23 d. vyko Nelės Mazalaitės 100 metų jubiliejaus minėjimas ir jos knygos „Legendos apie ilgesį“ pristatymas. Dalyvavo literatūrologė dr. Žydronė Kolevinskienė, Juozo Krumino rinktinės „Sugrįžimo laivas“ sudarytojas Alfas Pakėnas, aktorė Daiva Škelevaitė, smuikininkė Kristina Katavičiūtė.

► Lapkričio 24 d. vyko Respublikinio moksleivių skaitovų konkurso II turas.

► Lapkričio 26 d. surengta literatūrinė-muzikinė impresija „Širdis atverta pasaulio grožiui“, skirta aktorės Unės Babickaitės-Graičiūnienės 110-osioms gimimo metinėms. Dalyvavo atlikėjai aktorė Virginija Kochanskytė, Kauno styginių kvartetas „Collegium“: Ilona Klusaitė (smuikas), Daiva Aleksandravičienė (smuikas), Žaneta Janonienė (altas), Virgis Tamulis (violončelė), Kupiškio etnografijos muziejaus direktorė Violeta Aleknienė.

► Gruodžio 3 d. vyko Dalios Teišerskytės kūrybos valanda, laukiant naujos poezijos knygos „Atodūsiai. Sonetų vainikas“. Daly-

vavo smuikininkai Kristina Domarkienė ir Kostas Tumosa.

► Gruodžio 5 d. surengtas Donaldo Kajoko pirmojo romano „Kazašas“ pristatymas. Dalyvavo literatūros kritikas doc. dr. Aleksandras Krasnovas, aktorius Ramūnas Šimukauskas. Vakaro vedėja – Aldona Ruseckaitė.

► Gruodžio 10 d. vyko Vinco Krėvės-Mickevičiaus 125-ųjų gimimo metinių minėjimas. Dalyvavo literatūrologas Regimantas Tamošaitis, literatūrologas, V. Krėvės kūrybos vertėjas į azerbaidžaniečių kalbą Mahiras Gamzajevs, Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinio buto-muziejaus direktorius Vladas Turčinavičius, aktorius Tomas Vaisieta, Kauno Jėzuitų gimnazijos folkloro ansamblis „Ale va“ (vadovė Vita Braziulienė).

► Gruodžio 12 d. surengtas naujausios Rimanto Marčėno knygos pristatymas.

► Gruodžio 20 d. vyko tradicinis, jau penkioliktasis moterų literatūros, muzikos ir dailės vakaras. Dalyvavo rašytojos Erika Drungytė, Irena Dūdėnienė, Zita Gaižauskaitė, Tautvyda Marcinkevičiūtė, Raimonda Mikuckytė, Eglė Perednytė, Aldona Elena Puišytė, Aldona Ruseckaitė, Enrika Striogaitė, Violeta Šoblinkaitė, Rita Vinciūnienė, Dovilė Zelčiūtė, aktorė Vilija Grigaitytė, solistė Sabina Martinaitytė, koncertmeisterė Audronė Eitmanavičiūtė. Svečiai – Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kauno fakulteto Sabinos Martinaitytės dainavimo klasės studentai, tarptautinių konkursų laureatai Andrius Apšega, Liudas Mikalauskas, Eglė Šidlauskaitė. Buvo pristatyta Eglės Dvarionaitės-Vindašienės paroda „Visatos medis“.

► **Vaikų literatūros muziejuje** spalio 4 d. surengtas susitikimas su rašytoju Sigitu Poškumi.

► Lapkričio 8 d. vyko susitikimas su rašytoja Ona Jautake.

► **Juozo Grušo memorialiniame muziejuje** spalio 23 d. vyko knygos „Jonas Lankutis literatūros kasdienybėje“ pristatymas. Dalyvavo knygos sudarytoja Donata Mitaitė, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto darbuotojai, knygos autoriai Elena Baliutytė ir Ramutis Karmalavičius. J. Lankučio žmona Janina Lankutienė ir dukra Margarita Lankutytė, pianistas Darius Kudirka.

► **Salomėjos Nėries memorialiniame muziejuje** spalio 20 d. vyko Genovaitės Brazauskienės poezijos skaitymo popietė. Kartu su autore dalyvavo literatūros dėstytoja Eugenija Lašienė, osteoporozės klubo nariai, Vargdienių seserų vienuolyno ansamblio nariai ir kt.

► Lapkričio 16 d. vyko S. Nėries memorialinio muziejaus 45-mečio ir poetės S. Nėries gimtadienio minėjimai. Dalyvavo istorikas Juozas Brazauskas, aktorė Irena Plaušinitė, Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė Aldona Ruseckaitė, pavaduotoja muziejininkystei Raminta Antanaitienė, pirmasis muziejaus direktorius Stanislovas Petrauskas, muzikantas Arvydas Paulauskas ir kiti.

► **Balio ir Vandos Sruogų namuose muziejuje spalio 16 d.** pristatytas B. Sruogos knygos „Dievų miškas“ vertimas į vokiečių kalbą. Renginyje dalyvavo knygos vertėjas Markusas Roduneris, žurnalistė Judith Lewonig, Vokietijos ambasados referentė Corinna Obst, Kauno rašytojų sąjungos pirmininkas Petras Palilionis, Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė Aldona Ruseckaitė.

► **Juozo Tumo-Vaižganto memorialiniame muziejuje** gruodžio 14 d. vyko poeto Juozo Krumino (1914–1951 m.) eilėraščių rinktinės „Sugrįžimo laivas“ pristatymas. Dalyvavo poeto sūnus Algirdas Kruminas, literatūrologė Indrė Žakevičienė, aktorė Kristina Kazakevičiūtė, dailininkė Džiuljeta Čebatoraitė, smuikininkė

Agnė Jurgaitytė.

► Šiaulių „Aušros“ muziejaus padalinyje **Ch. Frenkelio viloje** lapkričio 9 d. prasidėjo V tarptautinis animacinių filmų festivalis „Tindirindis“. Buvo pristatytas 151 filmas iš 22 valstybių. Žiūrovai turėjo itin retą galimybę išvysti filmus iš tokių tolimų šalių kaip Iranas, Argentina, Australija. Festivalyje kūrinius pristatė savo animacijos mokyklomis garsūs Rusijos, Olandijos, Ispanijos, Gruzijos, Kanados, Prancūzijos, Kroatijos ir kitų šalių filmų kūrėjai. Festivalis tęsėsi iki 2007 m. lapkričio 16 d.

► Gruodžio 7 d. vyko tarptautinės parodos „Grafai Zubovai Lietuvoje ir Latvijoje“ atidarymas ir tarptautinė mokslinė konferencija „Grafai Zubovai“. Paveldas ir veikla Lietuvoje ir Latvijoje“. Parodoje eksponuotos grafų Zubovų dinastiją Lietuvoje ir Latvijoje menančios vertybės iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos ir Rusijos kultūros paveldo institucijų ir Vladžio Zubovo archyvo. Tik pirmąją parodos savaitę (gruodžio 7–14 d.) buvo galima pamatyti unikalius XVIII a. pergamentus iš Lietuvos mokslų akademijos bibliotekos. Tai Jekaterinos II raštai Aleksandrui Zubovui apie suteiktus slaptojo patarėjo, senato oberprokuroro titulų, Austrijos imperatoriaus Pranciškaus II raštai Platonui Zubovui apie Šventosios Romos imperijos grafo ir Šviesiausiojo kunigaikščio titulų suteikimą. Konferencijoje buvo analizuojama grafų Zubovų giminės veiklos, materialiojo ir dvasinio paveldo problematika ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje (buvusioje Kuršo kunigaikštystėje). Į Šiaulius atvyko pranešėjai iš Maskvos ir Peterburgo, Latvijos, dalyvavo Lietuvos istorikai.

► Gruodžio 14 d. vyko Šiaulių „Aušros“ muziejaus bičiulių klubo padėkos vakaras, jame pagerbti aktyviausi muziejaus bičiuliai, padedantys puoselėti muziejininkystės tradicijas, populiarinantys „Aušros“ muziejų. Visiems muziejaus bičiuliams dovanotas koncertas, amerikietišku miuziklu dainas atliko Jūratė Rudžianskaitė (sopranas) ir Eglė Perkumaitė-Vikšraitienė (fortepijonas).

► Gruodžio 19 d. vyko Lietuvos dailės muziejaus keliaujančios per Lietuvą edukacinės parodos „Lietuvių dailės atgimimo šimtmetis“ atidarymas. Apkeliavusi Vilniaus, Klaipėdos, Telšių, Tauragės, Alytaus, Marijampolės, Kauno, Utenos, Panevėžio apskritis, paroda paskutinį kartą pristatyta Šiauliuose. Ekspozicija skirta Lietuvių dailės draugijos įkūrimo ir pirmosios lietuvių dailės parodos atidarymo jubiliejui. Parodą globoja Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Gediminas Kirkilas, ją remia Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcija. Parodos atidaryme dalyvavo Lietuvos dailės muziejaus atstovai Laima Bialopetavičienė ir Vytautas Balčiūnas, koncertavo kanklininkė Kristina Kuprytė.

► Muziejaus padalinyje **Fotografijos muziejuje** spalio 18 d. atidaryta Salomėjos Jastrumskytės (Šiauliai) fotografijų paroda „Iš ten... Iš Gento“. Autorė pristatė fotografijas, sukurtas per mokslinę stažuotę labai seną, ankstyvuosius viduramžius siekiančią istoriją turinčiame Gento mieste, Belgijoje. Fotografijose statiškais vaizdais stengiasi sugauti viduramžišką gilumą, išdidų atšiaurumą, kuris tvyro šiame flamandiškame mieste.

► Gruodžio 11 d. atidaryta VI kasmetinė Lietuvos spaudos fotografų konkurso paroda „Lietuvos spaudos fotografija 2007“. Parodoje eksponuota daugiau nei 100 fotografijų, įamžinusių įsimintiniausius praėjusiųjų metų Lietuvos politikos, sporto, kultūros įvykius ir visuomenės gyvenimo aktualijas. Tai tikroviškas mūsų laiko metraštis, žurnalistinei fotografijai privalomas nekoreguotas

realybės atspindys, kuriai savita autoriaus įžvalga suteikia netikėto atspalvio, nuotaikos, meninės įtaigos ar aktualios prasmės.

► Muziejaus padalinyje **Dviračių muziejuje** spalio 16 d. atidaryta karikatūrų paroda „Be žodžių“ iš Šiaulių „Aušros“ muziejaus rinkinių.

► Muziejaus padalinyje **Aušros alėjos rūmuose** lapkričio 1 d. atidaryta Gegužių vidurinės mokyklos jubiliejinė moksleivių darbų paroda „Dovana mokyklai“.

► Lapkričio 24 d. vyko Šiaulių krašto tautodailininkų jubiliatų darbų paroda. Lietuvos tautodailininkų sąjungos Šiaulių skyrius turi puikią tradiciją – paskutinį lapkričio šeštadienį švęsti tautodailininko dieną. Šventės proga Šiaulių „Aušros“ muziejuje 24 tautodailininkai ir 5 būsimeji Lietuvos tautodailininkų sąjungos nariai surengė parodą, kurioje eksponuojami įvairių tautodailės žanrų (metalo kalimas, akmens tašymas, juostų audimas, tekstilė (mezgimas, siuvinėjimas), medžio drožyba, meninis odos apdirbimas, pynimas iš vytelių ir šiaudų, keramika) dirbiniai. Parodos autoriai – įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės (mokytojai, inžinieriai, staliai ar kiti amatininkai).

► Gruodžio 7 d. vyko Šiaulių miesto moksleivių darbų konkursas-paroda „Kalėdiniai vainikai“. Per atidarymą buvo apdovanoti originaliausi ir talentingiausi jaunieji menininkai, koncertavo „Juventos“ pagrindinės mokyklos moksleiviai.

■ **Kauno apskrities pedagoginiame muziejuje** spalio 5 d. vyko Kauno apskrities aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro surengta techninių mokymo priemonių paroda „Aklųjų švietimui – 80“ ir parodos atidarymo šventė. Parodoje buvo organizuojami edukaciniai užsiėmimai. Moksleiviai galėjo geriau susipažinti su aklųjų švietimu, įvairia specialia akliesiems ir silpnaregiams skirta kompiuterine ir pagalbine technika, palyginti reginčiųjų ugdymo priemones su vadovėliais Brailio raštu, garsinėmis knygomis, iškiliaisiais piešiniais, turėjo galimybę išbandyti rašyti Brailio mašinėlėmis.

► Spalio 15 d. vyko Kauno apskrities aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro organizuojamas renginys, skirtas Tarptautinei Baltosios lazdelės dienai paminėti.

► Spalio 17 d. vyko Kauno moksleivių techninės kūrybos centro fotografijos studijos narių Manto Kutkaičio, Kauno apskrities moksleivių fotografijos konkurso „OHO“ 2007 m. laureato ir Paulinos Nešukaitytės fotografijos darbų „Vaikai“ ir „Gyvenimas skubant“ parodos atidarymas. Buvo pristatytas vadovėlis „Fotografijos meno pradmenys“ ir poezijos ir fotografijos almanachas „Jaunųjų akiratis 2007“.

► Lapkričio 26 d. atidaryta Montessori priemonių paroda „Pažinimo džiaugsmas“. Parodos dalyviai – Kauno miesto priešmokyklinio ugdymo ir pradinių klasių mokytojai, savo darbe taikantys M. Montessori pedagoginę sistemą. Parodos tikslas – skleisti mokytojų, dirbančių pagal M. Montessori pedagoginę sistemą, kūrybines idėjas. Parodą organizavo Kauno Montessori darželio-mokyklos „Žiburėlis“ mokytoja metodininkė Jolita Beinorienė.

► Lapkričio 28 d. atidaryta Kauno Juozo Grušo vidurinės mokyklos moksleivių kūrybinių darbų paroda „Menų unijos“.

► Gruodžio 10 d. vyko Kauno pagyvenusių žmonių asociacijos literatų klubo „Tarp eilučių“ organizuojama popietė „Nurinkime poezijos palaiminti“. Svečiavosi poetas kunigas Skaidrius Kondrotavičius, Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos pirmininkas,

laikraščio „Senjorų žodis“ redaktorius, poetas Vytautas Barauskas, klubo literatai, Kauno pagyvenusių žmonių asociacijos pirmininkas Antanas Umbrasas, pavaduotoja Genovaitė Kanopkienė, Kauno miesto mokyklų lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai.

► Gruodžio 20 d. vyko parodos „Nacionalinės mokyklos kūrėjai Antanas ir Juozas Vokietaičiai. Pedagoginiam muziejui – 85“, skirtos Pedagoginio muziejaus 85-erių metų jubiliejaus sukakčiai paminėti, atidarymas.

■ **M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejaus filiale** J. Gruodžio memorialiniame muziejuje spalio 1 d. vyko fortepijono muzikos koncertas, skirtas Pasaulinei muzikos dienai. M. K. Čiurlionio, B. Dvariono bei E. Griego kūrinius skambino J. Naujalis muzikos gimnazijos mokytojos ekspertės Rymantės Šerkšnūtės mokiniai D. Sireikytė, M. Ditkevičiūtė, M. Janušaitis, S. Nosovaitė, M. Jankauskas.

► Lapkričio 26 d. vyko fortepijono ir smuiko muzikos koncertas. Dalyvavo J. Naujalis muzikos gimnazijos mokytojų Elenos Andruškevičienės ir Laimos Lapėnaitės mokiniai. Programoje skambėjo J. Gruodžio, J. Haydno, E. Griego, F. Liszto, E. Lalo kūriniai. Koncertą vedė mokytoja E. Andruškevičienė.

► Lapkričio 29 d. vyko vokalinės muzikos popietė, skirta operos solisto Juozo Mažeikos 100-osioms gimimo metinėms paminėti. Muzikologė K. Vaitkūnienė priminė klausytojams svarbiausius J. Mažeikos kūrybinės veiklos momentus. Lietuvių ir užsienio kompozitorių romansus, arijas, dainas dainavo Kauno J. Gruodžio konservatorijos mokiniai G. Grigaitytė, K. Dainauskas, I. Kazėmekaitė, N. Misevičiūtė, T. Karaška, G. Ramanauskaitė, solistams akompanavo koncertmeisterė Elona Šiugždinytė, koncertą vedė doc. Jūratė Bukauskaitė. Veikė paroda iš muziejaus fondų, kurią parengė muziejinkė R. Varanavičiūtė.

► Gruodžio 18 d. vyko minėjimas, skirtas dainininko Juozo Babravičiaus 125-osioms gimimo metinėms. Renginį pradėjo muziejaus direktorė Z. Grincevičienė, pranešimą perskaitė muzikologė K. Vaitkūnienė, skambėjo J. Babravičiaus įdainavimai. Pristatyta J. Babravičiaus jaunesniojo knyga „Dainininko Juozo Babravičiaus odisėja“, kalbėjo pats knygos autorius. Prisimini- mais pasidalijo buvęs J. Babravičiaus mokinys ir knygos redaktorius dr. V. Čepiauskas ir J. Babravičiaus mokinys G. Šmitas. Koncertavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kauno fakulteto dainavimo katedros studentai M. Sakalauskaitė, P. Padleckis, L. Povilaitytė, A. Apšega, L. Mikalauskas, grojo koncertmeisteriai D. Kepežinskas ir A. Eitmanavičiūtė. Veikė muziejinkės K. Vaitkūnienės parengta paroda.

► Gruodžio 20 d. vyko kalėdinių dainų ir giesmių ir poezijos vakaras. Dalyvavo Kauno medicinos universiteto klinikų moterų choras „Kanklės“ (meno vadovė Audronė Marcinkevičiūtė), koncertmeisterė Asta Juršienė, skaitovė Onutė Šervenikienė.

■ **Alytaus kraštotyros muziejuje** spalio 3 d. vyko seminaras „Esu pasaulio pilietis, mano tautybė – vilnietis“, nagrinėjęs Česlovo Milošo gyvenimo ir kūrybos klausimus.

► Spalio pabaigoje muziejus visas auksinių rankų moteris ir merginas pakvietė į edukacinę programą-seminarą „Auskit, sesės, drobeles“. Vyko dzūkiško etnografinio kostiumo pristatymas, lektorė Asta Vandytė pasakojo apie tradicinius senuosius drabužių gamybos namuose būdus, audimo technikas, re-

gionams būdingas spalvines, drabužių siuvimo ir dėvėjimo ypatybes. Dailininkė Gintarė Markevičienė kalbėjo apie gamtos, daiktų ir žmogaus pasaulių paraleles. Gausia etnografinių drabužių kolekcija praturtintas seminaras leido teorines tiesas „patikrinti“ praktiškai: pačiuipinėti, pasimatuoti, net prisėsti prie staklių... Smagu, kad net jaunos merginoms užteko kantrybės iki seminaro pabaigos. Vyresniosios – etnografinių kolektyvų vadovės ar narės – ir seminarui pasibaigus nenorėjo paleisti etnologės A. Vandytės: joms vis nedavė ramybės puikaus etnografinio kostiumo pasiuvimo ir dėvėjimo tiesos ir paslaptys.

► Spalio 24 d. dr. Dalia Klajumienė muziejuje skaitė paskaitą „XVIII a. sienų tapyba Lietuvos bažnyčių puošyboje“.

► Spalio 30 d. muziejuje buvo atidaryta edukacinė paroda „Lietuvių dailės atgimimo šimtmetis“, skirta pirmosios lietuvių dailės parodos atidarymo ir Lietuvių dailės draugijos įkūrimo šimtmečiui.

► Muziejaus padalinyje galerijoje „**Skrydis**“ spalio 5 d. atidaryta šiuolaikinės tekstilės paroda.

► Muziejaus padalinyje **A. Jonyno memorialiniame muziejuje** spalio 15 d. vyko susitikimas su silpnaregiu, Aklyjų bibliotekos Tiflotyros skyriaus vedėju Juozu Valentukevičiumi. Moksleiviai žiūrėjo šešėlių spektaklį „Dervašonis veršelis“, susipažino su Brailio rašto pagrindais ir priemonėmis, patys bandė skaityti ir rašyti Brailio raštu.

■ **Birštono muziejuje** lapkričio 8 d. atidaryta birštonietės Reginos Kikilienės tapybos darbų paroda.

► Lapkričio 7 d. vyko Birštono gimnazijos moksleivių Dailės egzamino darbų paroda. Eksponuoti karpiniai, grafikos, tapybos, fotografijos darbai, buvo galima susipažinti su autoriaus.

► Gruodžio 7 d. vyko Birštono meno mokyklos (vadovė V. Krasauskienė) Dizaino studijos parodos „Kalėdos – dovanų metas“ atidarymas. Dalyvavo Dizaino studijos vadovė Vilma Krasauskienė, jos nariai – moksleiviai ir suaugusieji, kurie kūrė savo darbus šiai parodai pirmą kartą.

■ **Biržų krašto muziejuje „Sėla“** spalio 18 d. atidaryta paroda „Biržų fotografai XX a. antroje pusėje“. Parodoje eksponuoti tarybiniais laikais dirbusių fotografų darbai ir jų pačių jaunystės nuotraukos, fotoaparatai, nuotraukų darymo technika, didintuvai, džiovintuvai ir kiti darbo bei asmeniniai daiktai.

► Spalio–lapkričio mėn. vyko Ernestinos Muralytės fotografijos paroda „Indija–Astravas ir kitos fotografijos“.

► Gruodžio 7 d. atidaryta Vilniaus miesto skiautinių klubo „Urtė“ paroda „Kalėdų Angelo sugrįžimas“. Parodoje eksponuota 20 skiautinių. Tą pačią dieną vyko seminaras „Kalėdų Angelo sugrįžimas“, kurį vedė Vilniaus pedagoginio universiteto socialinės komunikacijos dėstytoja, Vilniaus Simono Daukanto vidurinės mokyklos technologijų mokytoja ekspertė Ariana Numgaudienė ir Vilniaus Karoliniškių gimnazijos technologijų mokytoja metodininkė Laimutė Kantakevičienė. Šiam seminarui skirtą parodą pristatė dailininkė Živilė Remelienė. Seminare dalyvavo Biržų rajono ir miesto technologijos mokytojos, darželių auklėtojos, Biržų „Kraitės“ klubo narės, Biržietės tautodailininkės ir visi susidomėjęsiai.

► Gruodžio 15 d. atidaryta Biržų „Kraitės“ klubo rankdarbių paroda „Ilgais Advento vakarais“. Parodoje eksponuoti mezginiai, nėriniai, siuvinėti ir pinti daiktai.

► Gruodžio 17 d. vyko seminaras „Tvirtovių turizmo kelias: Europos fondų pagalbos galimybės“. Jo metu Generolo J. Žemaičio Lietuvos karo akademijos ir Vytauto Didžiojo universiteto Karo istorijos centro docentas daktaras Valdas Rakutis supažindino su INTERREG III B programos „Baltic Fort Route“ rezultatais ir Biržų galimybėmis dalyvauti šioje programoje. Seminare dalyvavo rajono Savivaldybės administracijos, Regioninio parko, muziejaus, Turizmo informacijos centro darbuotojai ir svečiai iš Bauskės pilies muziejaus.

► Muziejaus padalinys **Vabalninko muziejus** lapkričio 17 d. Čypėnuose suorganizavo Lietuvos ministro pirmininko Ernesto Galvanausko (1882–1967 m.) 125-ųjų metinių minėjimą.

■ **Jonavos krašto muziejuje** spalio 16–27 d. vyko švietėjiški renginiai „Tamsos šventę pasitinkant“ pagal projektą „Etninio paveldo saugojimas ir puoselėjimas“ Senamiesčio gimnazijos, J. Ralio vidurinės, R. Samulevičiaus, J. Vareikio, S. Nėries pagrindinių mokyklų moksleiviams. Vyko vėlyvojo rudens tradicijų ir papročių pristatymas.

► Muziejaus padalinyje **Tautodailės amatų centre** visą spalio mėnesį eksponuota respublikinė istorinė Biblijos paroda.

► Spalio 20 d. vyko partizanų Jono Simanavičiaus-Mažylio ir Klemenso Gursko-Riešuto 60-ųjų žūties metinių minėjimas.

► Spalio 30 d. mokyklų muziejų ir kraštotyros būrelių vadovams, mokytojams kraštotyrimams, krašto muziejaus darbuotojams surengta išvyka-seminaras į Ukmergės rajoną, Veprių kraštotyros muziejų, Ukmergės A. Smetonos gimnaziją, Siesikų, Užulėnio, Taujėnų dvarus, Petronių kaimo amatų namus.

► Lapkričio 9 d. vyko poetės ir dailininkės Stasės Kuzerytės-Ragelienės kūrybos parodos „Ji ne viską suspėjo“ atidarymas. Paroda skirta autorės mirties metinėms paminėti.

► Lapkričio 28 d. surengta baigiamoji mokslinė konferencija „Jonavos krašto etninis paveldas“ pagal muziejaus projektą „Jonavos krašto paveldo saugojimas ir propagavimas“. Muziejininkai kartu su rajono mokyklomis aptarė projekto vykdymą, jo rezultatus, aktyviausi apdovanoti Aukštaitijos etninės kultūros globos tarybos ir rajono savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjos padėkos raštais, dalyvius linksmino folkloro grupė „Aisva“.

► Lapkričio 6–30 d. vyko švietėjiški renginiai „Protėvių išminties vedini“ (vakarai su vaidinimais pagal metų ratą), „Arbatos paslapčių beiškant senojo Jonavos dvaro naujojoje svetainėje“, „Pasisėmus iš šaltinio (vėlyvojo rudens tradicijų ir papročių pristatymas).“

► Muziejaus padalinyje **Tautodailės amatų centre** iki lapkričio 27 d. veikė paroda „Legendos apie šv. Joną“.

► Gruodžio 7 d. vyko jonaviečio poeto, dailininko ir fotografo Mindaugo Švėgždos knygelės mažiesiems skaitytojams „Aš toks kaip tu“ pristatymo vakaras. Anot autoriaus, tai nauja avangardinės poezijos kryptis – „vaikiškasis modernizmas“. Vakarą metu eiles deklamavo Klaudija Cechanavičiūtė iš Jonavos pradinės mokyklos ir Lukas Armonas iš R. Samulevičiaus pagrindinės mokyklos, gitara grojo ir dainavo bardė Gražina Žaglinskienė.

► Gruodžio 12 d. atidaryta R. Samulevičiaus pagrindinės mokyklos moksleivių piešinių paroda „Žiemos pasaka“. Vadovė – mokytoja Danutė Linkevičienė.

► Gruodžio 7–20 d. vyko edukaciniai renginiai „Šviesos atgimimas“, „Kalėdų stebuklo belaukiant“, „Arbatos paslapčių beiškant senojo Jonavos dvaro Naujoje svetainėje“. Renginiuose

dalyvavo R. Samulevičiaus, J. Vareikio pagrindinės, Santarvės, Ruklos J. Stanislausko vidurinės, Jonavos pradinės, Šiaulių r. Voveriškių pagrindinės mokyklos, Vilniaus S. Daukanto vidurinės mokyklos moksleiviai, jų tėveliai, mokytojai.

► Gruodžio 19 d. muziejininkai surengė adventinę vakaronę rajono mokyklų mokytojams kraštotyrininkams.

■ **Kelmės krašto muziejuje** lapkričio 3 d. atidaryta E. Žiauberio tapybos darbų paroda.

► Lapkričio 28 d. įvyko projekto „Kelmės krašto dvarai“ pristatymas. Projektas buvo vykdomas nuo 2007 m. kovo iki lapkričio mėn. 2007 m. birželio mėn. Kelmės krašto muziejus organizavo ekspediciją po Kelmės rajono dvarus. Muziejininkams talkino Vaiguvos vidurinės mokyklos moksleiviai, vadovaujami mokytojos F. Vasiliauskienės. 2007 m. lapkričio 28 d. Kelmės krašto muziejuje vyko šio projekto pristatymas, buvo parengta surinktų fotografijų medžiagos apie dvarus peržiūra. Muziejaus direktorė D. Žalpienė pristatė muziejaus išleistą informacinį leidinį „Kelmės krašto dvarai“. Fotostudijos „Focus“ vadovas V. Lukonas pristatė fotografijų parodą „Kelmės krašto dvarai“. Projektą rėmė Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcijos prie Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos fondas.

► Gruodžio 5 d. Kelmės krašto muziejuje vyko projekto „Kelmės rajono pokario rezistencija liudininkų atsiminimuose“ pristatymas. Jame dalyvavo rajono istorijos mokytojai, projekte dalyvavę moksleiviai, visuomenės atstovai. Muziejininkas R. Serva dalyvius supažindino su projekto vykdymu, darbo metodika, parodytos ištraukos iš filmo. Istorijos mokytojams įteiktos filmo „Kelmės rajono pokario rezistencija liudininkų atsiminimuose“ kopijos. Projektą rėmė Pilietinio ir tautinio ugdymo projektų rėmimo fondas.

► Gruodžio 8 d. vyko Šiaulių kamerinio orkestro koncertas, kuris buvo viena iš Šiaulių filharmonijos vykdomo projekto „Muzikinis turas per Šiaurės Lietuvą“ dalių.

► Muziejaus padalinys **Žalpių kraštotyros muziejuje** spalio 10 d. vyko naujos knygos „Pirmasis Homero vertėjas“ pristatymas. Ją pagal anksčiau išleistus leidinius ir rajono laikraščio „Bičiulis“ rašinius parašė iš Kelmės rajono, Lyduvėnų, kilusi ir dabar Kaune gyvenanti Irena Žukauskaitė-Jacevičienė. Tai eiliuota sakmė apie Antkapinio kaime gimusį gydytoją Jeronimą Ralį, kuris XX a. pradžioje pirmasis iš senosios graikų kalbos išvertė Homero „Odiseją“ ir 15 iš 24 „Iliados“ giesmių.

► Lapkričio 30 d. atidaryta senosios fotografijos paroda „Žalpių miestelio gyventojai ir pastatai“.

■ **Kupiškio etnografijos muziejuje** spalio 12 d. pristatyta paroda „Algirdo Juliaus Greimo vaikystė“, skirta pasaulinio garso mokslininkui, vienam iš semiotikos mokslo pagrindėjų Algirdui Julijui Greimui. Prieš parodą prie namo, kuriame tarpukariu gyveno Greimų šeima, atidengta paminklinė lenta. Parodos atidaryme dalyvavo jos rengėjas profesorius K. R. Kašponis, Vilniaus universiteto docentė G. Dručkutė, Kauno technologijos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto docentas dr. D. Kučinskas, Kupiškio r. savivaldybės administracijos Kultūros ir švietimo skyriaus vedėjas R. Jocius.

► Spalio 26 d. vyko Salamiesčio miestelyje gyvenančios mokytojos A. Janilionienės parengtos knygelės „Salamiestėnai ir jų kraštas“ pristatymas, koncertavo folkloro ansambliai „Vijūnai“ ir „Vijūnytė“ (vadovė A. Pustovaitienė). Knygelės autorę sveikino buvę mokiniai, bendradarbiai, muziejininkai.

► Lapkričio 7 d. atidaryta ketvirtoji dailininko Kazio Šimonio vardo Aukštaitijos regiono tautodailininkų tapybos ir grafikos darbų paroda-konkursas. Tai ketvirtasis konkursas, kurį organizuoja Kupiškio etnografijos muziejus. Šių metų paroda-konkursas skirtas Kazio Šimonio 120-osioms gimimo metinėms. 188 kūrinius pateikė 42 tautodailininkai iš Biržų, Utenos, Kauno, Anykščių, Kupiškio, Pasvalio rajonų.

► Gruodžio 14 d. vyko tautodailininko A. Blažio autorinės kūrybos darbų parodos atidarymas. Tą pačią dieną muziejaus lankytojams pristatyta Kupiškio muzikos mokyklos Dailės skyriaus mokinių grafikos kūrinių Kalėdų tema paroda.

■ **Lazdijų krašto muziejaus** filiale **Etnografinėje Prano Džūko sodyboje** spalio 13 d. įvyko literatų šventė „Rudens ekvokacija“, kurią organizavo Šeštokų seniūnijos bendruomenės komitetas. Šioje šventėje dalyvavo Lazdijų literatų klubas „Jotvingis“, Alytaus apskrities klubas „Tėkmė“, „Sietynas“ iš Marijampolės, „Rasa“ iš Kalvarijos, „Girių versmė“ iš Kazlų Rūdos. Literatūrinėje popietėje literatai skaitė savo poeziją ir atsakinėjo į klausytojų klausimus.

■ **Marijampolės kraštotyros muziejaus** filiale **Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejuje** spalio 6 d. surengta Auksės Skokauskienės vadovaujamos įvairių Lietuvos mokyklų moksleivių grupės ekskursija po Tauro apygardos partizanų kovos vietas. Muziejaus darbuotojas A. Lelešius supažindino ekskursantus su 6 Kazlų Rūdos partizanų ir tremtinių įamžinimo paminklais. Spalio 5 d. istorikas Jonas Gustaitis skaitė paskaitą „Ginkluotas pasipriešinimas Suvalkiijoje 1944–1953“.

► Spalio 20 d. organizuota skautų išvyka po Tauro apygardos partizanų kovos vietas. Ekskursijai vadovavo A. Lelešius ir R. Rusteika.

► Lapkričio 24 d. vyko 1947 m. tremtinių susitikimas. Organizatorius – J. Gustaitis.

► Lapkričio 29 d. vyko A. Lelešiaus paskaita rezistencijos tema. Muziejus nuolat bendradarbiauja su Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, jos kursantai kasmet lanko muziejų.

■ **Molėtų krašto muziejuje** spalio 19 d. atidaryta Vilniaus miesto skiautinių klubo „Varsa“ kūrybos paroda. „Varsos“ klubo narės – didžiausio šalies skiautinių klubo „Urtė“ mokinės, turinčios sugebėjimų ir noro dirbti savarankiškai. Parodoje pristatyti ilgamečių klubo narių ekonomisčių Vandos Aukštaitienės, Zitės Leonavičienės, Alesės Girnienės, Gražinos Blonskienės, technologijų mokytojos Giedrės Rečiūnienės, muzikos mokytojos Stasės Pateckienės, socialinės darbuotojos Saulės Rygertienės, laikinai klubą palikusios Reginos Salenko ir klubo vadovės architektės Laimos Kertinauskienės darbai.

► Lapkričio 23 d. Molėtų krašto muziejaus parodų salėje atidaryta vasarą Bebrusuose vykusio tradicinio plenero, šiemet pavadinto „Molio meilės“ 10 metų jubiliejaus darbų paroda. Parodos atidaryme šalia viena kitos stovėjo mama Birutė Šeškauskienė, kurios šeima atvežė ir įžiebė aistrą moliui Molėtų krašte, ir jos dukra Lina Dieninė – tėvų sumanymų tęsėja.

■ **Pasvalio krašto muziejuje** lapkričio 7 d. antrą kartą lankėsi vienintelis Lietuvoje po mažuosius miestus keliaujantis muzikos festivalis „Muzikos ruduo“. Koncertavo pučiamųjų kvintetas

„Penki vėjai“, skambėjo O. Balakausko, J. Kačinsko, G. Ligeti'o ir J. Francaix'o kūriniai. Jau antrus metus koncertų ir renginių organizavimo agentūros „Domus artis“ su Lietuvos kompozitorių sąjunga rengiamo festivalio tikslas – naujosios lietuviškos muzikos sklaida Lietuvos regionuose ir galimybė pristatyti aktyviausius ir geriausius šios muzikos atlikėjus. Tą pačią dieną Pasvalio krašto muziejaus muziejininkė Rima Gradinskienė pristatė naują edukacinį projektą „Senieji kaimo darbai ir amatai“.

► Lapkričio 8 d. atidaryta Vaškų vidurinės mokyklos moksleivių fotografijų paroda „Vaškų seniūnijos kryžiai“ (mokytojas A. Vaitiekūnas). Fotografijose įamžintų kryžių paskirtis yra gana skirtinga – vieni buvo pastatyti namams, kaimams apsaugoti, laiminti, kryžkelėms ženklinti, kiti skirti pavieniams asmenims, žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Vaškų seniūnijoje ekspedicijos metu rasti 55 kryžiai, seniausio kryžiaus amžius gali siekti XVII a. pabaigą, kiti seniūnijos kryžiai pastatyti XX a. pradžioje, Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe. Sovietmečio laikotarpiu dauguma kryžių buvo išniekinti arba visiškai sunaikinti.

► Lapkričio 10 d. vyko VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro 10-mečio minėjimas. Jubiliejinį vakarą vedė aktorius Petras Venslovas, koncertavo dainininkas Ovidijus Vyšniauskas. Tą pačią dieną Pasvalio krašto muziejaus muziejininkas Gražvydas Balčiūnaitis surengė naujo edukacinio užsiėmimo „Kiek kainuoja žirgas?“ pristatymą.

► Lapkričio 11 d. muziejaus teatras su spektakliu „Keleivio byla“ Biržuose dalyvavo mėgėjų teatrų festivalyje „Atspindžiai – 2007“.

► Lapkričio 18 d. vyko „Žvejybos kursų“ tęstinis renginys, kurio metu buvo kalbama apie verslo ir buitines gerinimo galimybes. Dalyvavo Lietuvos Respublikos Prezidento konsultantas A. Kučikas, V. Jokubaitis, G. Surplys.

► Lapkričio 23 d. muziejaus teatras dalyvavo teatrų šventėje „Aukštinis amūras“, kurioje rodė spektaklį „Keleivio byla“.

► Lapkričio 27 d. surengtas kūrybinis susitikimas „Ruduo ir kinas“, pristatyti du kino režisierės Giedrės Beinoriūtės filmai – „Vulkanovka. Po didžiojo kino“ ir „Gyveno senelis ir bobutė“. Kino kūrybos vakare dalyvavo ir pati kino režisierė G. Beinoriūtė. Tą pačią dieną susirinkusi iniciatyvinė pasvaliečių grupė, dalyvaujant draugijos „Lietuvai pagražinti“ pirmininkui Juozui Dingeliui, įkūrė šios draugijos Pasvalio skyrių.

► Gruodžio 1 d. vyko renginys „Atlanto nugalėtoji Feliksui Vaitkui – 100“, kurio metu atidaryta Jono Čepo fotografijų paroda, rodytas J. Čepo ir S. Dargio filmas, pristatyta Irenos Jecevičienės knyga.

► Gruodžio 6 d. atidaryta kalėdinė paroda-pardavimas „Metai“, skirta Pasvalio miesto gimtadieniui. Tai vienintelė paroda, kurioje kartu eksponuojami ir vaizduojamojo, ir taikomojo meno kūriniai. Kalėdinėje parodoje pristatyta Pasvalio krašto žmonių ir parodos svečių – Lietuvos menininkų – kūrybiniai darbai. Parodoje gali dalyvauti visi kuriantys Pasvalio krašto žmonės. Muziejaus ant-rajame aukšte atidaryta moksleivių kūrybos paroda „Pasvaliui – 510. Fotografija. II dalis“. Koncerte skambėjo muzikos ir teatro miniatiūros „Gyvenimo dainos“ – Patricijos Kaas, Editos Piaf dainas atliko smuikininkė ir dainininkė Marija Neniškytė, E. Jasenino, V. Mačernio, P. Širvio, G. Patacko eiles skaitė aktorius Petras Venslovas. Skambėjo rusų romansai ir Astoro Piazzollos muzika, atliekama akordeonisto Adrijaus Pangonio, rodyti mimo Virgilijaus Bortkevičiaus pantomimos etiudai. Tą pačią dieną Pasvalio krašto muziejaus iniciatyva Pasvalio Smegduobių parke atidengtas skulptoriaus Arūno Grušo sukurtas paminklas, skirtas poeto Bernardo Brazdžionio 100-mečiui. Lėšas paminklui pastatyti skyrė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.

► Gruodžio 18 d. muziejuje paskelbti rašinių konkurso, skirto poeto Eugenijaus Matuzevičiaus 90-osioms gimimo metinėms, rezultatai. Konkurso organizatoriai – Pasvalio krašto muziejus, Eugenijaus ir Leonardo Matuzevičių memorialinis muziejus, Pasvalio ir Biržų rajonų savivaldybių administracijos švietimo skyriai.

► **Raseinių krašto istorijos muziejuje** spalio 1 d. prasidėjo edukacinė programa „145-aisiais Maironio metais“ – moksleivių Maironio kūrybos meninė iliustracija, parengti 169 darbai, didžioji dalis sudėta į kompaktinę plokštelę.

► Spalio 7 d. poeto Jono Mačiulio-Maironio gimtinėje Pasandravyje ir Bernotuose vyko jo 145-ųjų gimimo metinių minėjimas.

► Spalio mėnesį veikė respublikinė tautodailės paroda-konkurso, skirtas Maironio 145-osioms gimimo metinėms. Dalyvavo 53 autoriai, eksponuoti 212 tapybos, grafikos ir karpinių darbai.

► Spalio 22–25 d. Raseinių rajono moksleiviai dalyvavo edukacinėje programoje „Konstitucija – valstybės pamatas“.

► Spalio 27 d. vyko respublikinės tradicinės tautodailės parodos-konkurso, skirtas Maironio 145-osios gimimo metinėms, baigiamasis renginys – Maironio atminties valanda. Išleista ir visiems dalyviams padovanota kompaktinė plokštelė su autorių darbais ir A. Juškos surinkta Raseinių krašto liaudies muzika.

► Lapkričio 30 d. vyko akcija „Užmiršti kapai“.

► Lapkričio 16 d. įvyko meninės iliustracijos konkurso „145-aisiais Maironio metais“ parodos pristatymas ir laureatų apdovanojimas. Jubiliejiniam poeto Maironio metams išleistas plakatas „Poetas Maironis, 1862–1932“.

► Gruodžio 3 d. atidaryta paroda dailininko Alfonso Čepausko asambliažai.

► **Rokiškio krašto muziejuje** spalio 1 d. vyko koncertas, skirtas Tarptautinei muzikos dienai. Dalyvavo Jonas Kalėda (smuikas), Mindaugas Krukauskas (fortepijonas). Skambėjo A. Vivaldi'o, J. Hermano, H. Mancinio, S. Rachmaninovo, C. Saint-Saens'o, F. Mercury'o, A. Lloydo Weberio, L. Arditi'o ir kitų autorių kūriniai.

► Spalio 5 d. vyko tarptautinio teatrų festivalio „Interrampa 2007“ atidarymas. Buvo parodytas teatro „Spot 70“ (Olandija) spektaklis J. Raaijmakerso „Žaidimas poroje“, režisierius J. Raaijmakersas, Talino A. H. Tammsaare teatro (Estija) spektaklis A. Randmets „Senamiesčio miesto istorijos“, režisierė A. Velt, Telšių Žemaitės dramos teatro spektaklis „Su gimimo diena, Vanda Džun“, režisierius J. Buziliauskas.

► Spalio 7 d. vyko Sachadža jogos seminaras ir indiškos klasikinės muzikos koncertas.

► Spalio 8 d. vyko Prezidento Valdo Adamkaus viešnagė, susitikimas su Aukštaitijos regiono vietos laikraščių korespondentais.

► Spalio 17 d. surengta edukacinė programa ponioms ir panelėms „Mezginiai vėl madingi“. Dalyvavo menotyrininkė iš Vilniaus Lina Šaknienė, mezgėja, knygų apie mezgimą autorė Matilda Miglė Nainienė, mezgėja Vida Erslovienė.

► Spalio 19 d. surengta konferencija „Menų sintezė: mada, bū-

tinybė, iššūkis“. Dalyvavo svečiai iš Latvijos, Estijos, Rusijos, Vokietijos. Atidaryta dailininkų klubo „Roda“ retrospektyvinė 10 metų kūrybos darbų paroda, vyko kamerinio ansamblio „Vilniaus arsenalas“ koncertas. Dalyvavo Laima Šulskutė (fleita), Rolandas Romoslauskas (altas), Sergejus Okruško (klavesinas), solistai Natalija Katilienė (sopranas), Dainius Puišys (baritonas), vadovas – Rolandas Romoslauskas. Vyko VIII tarptautinio vargonų muzikos festivalio, skirto Rudolfui Lymanui, uždarymas.

► Spalio 23 d. surengta giesmių popietė. Dalyvavo Kazliškio bažnyčios choristai.

► Spalio 29 d. surengtas vakaras „Vėlinių ugnelės šviesa“. Dalyvavo Pasvalio kultūros centro folkloro ansamblis „Rags“ (vadovė D. Adamkevičienė), Rokiškio kultūros rūmų folkloro kolektyvai „Gastauta“ (vadovė N. Lungienė), „Saulala“ (vadovė D. Deksnienė), „Čirulis“ (vadovė D. Deksnienė).

► Spalio 30 d. vyko Juditos Leitaitės koncertas.

► Lapkričio 22 d. atidaryta Arūno Augučio jubiliejinė kūrybos darbų paroda „50 metų kartu... arba Made in Rokiskis“. Buvo eksponuojami 2002–2007 m. sukurti darbai – tapyba, asambliažai, keramika, vyko koncertas „Muzikos ruduo 2007“. Dalyvavo: M. Bačkus, R. Sviackevičius, V. Mikeliūnas (trio), D. Staponkus (baritonas), D. Bagurskas (kontrabosas). Skambėjo Algimanto Raudonikio (premjera), Anatolijaus Šenderovo, George'o Gershwino, Įstoro Piazzollos kūriniai.

► Lapkričio 23 d. surengtas dainuojamosios poezijos atlikėjo Kazimiero Jakučio (Pagulbio) koncertas. Pristatyta kompaktinė plokštelė „Iš tos nakties“.

► Lapkričio 29 d. pristatyta Jono Rudoko knyga „Mes – kilmingi žmonės“ apie Rudokų giminės praeitį, pradedant XVIII a., apie Rokiškio rajono Jūžintų apylinkes, iš kurių save kildina karališkieji valstiečiai Rudokai. Knygoje gausu istorinių įvykių, faktų, liudinių atsiminimų, fotografijų. Sklandi kalba, sveiko romantizmo dvasia skaitytoją prikausto prie knygos ir priverčia ją skaityti neatsitraukiant.

► Lapkričio 30 d. vyko Rokiškio r. švietimo skyriaus ir švietimo centro konferencija „Neformalusis ugdymas Rokiškio rajone“. Atidaryta Rokiškio suaugusiųjų mokymo centro organizuoto neformaliojo suaugusiųjų švietimo projekto „Mes galime daug“ dalyvių kūrybos darbų paroda.

► Gruodžio 4 d. pristatytas muziejinkų sukurtas filmas „Ar gyvi Rokiškio krašto dvarai?“.

► Gruodžio 14 d. atidaryta prakartėlių paroda ir IV „Rodas“ klubo ekslibrisų paroda.

► Gruodžio 15 d. atidaryta Panevėžio apskrities moksleivių ir mokytojų darbų paroda-konkursas „Kalėdinė palangė“. Eksponuota daugiau nei 80 kūrybos darbų.

► Gruodžio 19 d. vyko Tautinio ir patriotinio ugdymo vykdytų projektų aptarimas. Organizatoriai – Rokiškio r. švietimo skyriaus ir Švietimo centras darbuotojai.

► Gruodžio 20 d. surengtas Rokiškio muzikos mokyklos mokinių ir mokytojų koncertas „Žiemos muzika“.

► Gruodžio 31 d. vyko tradicinis vakaras „Naujųjų belaukiant“. Dalyvavo Rokiškio muzikos mokyklos kamerinis ansamblis, solistė – Asta Vajegienė (vadovė – Rita Paurienė) ir Rokiškio kultūros centro senjorų klubo „Vakaris“ šokėjai (vadovė Irina Bubnova). Koncertą vedė Zelma Gelžinienė, renginio režisierius – Justas Gelžinis.

■ **Vilkaviškio krašto muziejuje** spalio 11 d. muziejaus darbuotojos A. Mickevičienė ir D. Rožienė vedė „Aušros“ vidurinės mokyklos moksleiviams edukacinę pamokėlę apie duoną.

► Lapkričio 22 d. muziejinkė R. Navickienė Vilkaviškio S. Nėries vidurinės mokyklos Pašeimenių skyriaus moksleiviams vedė edukacinę pamoką „Lino kelias“.

■ **Zanavykų krašto muziejuje** spalio 8 d. atidaryta tautodailės darbų paroda. Autoriai Eugenijus Banys, Leonas Reveltas, Algimantas Sakalauskas, Antanas Jusevičius.

► Lapkričio 12 d. atidaryta paroda „Tautodailininko Nerijaus Goutauto tapyba“. Eksponuoti 32 paveiksai.

► Lapkričio 26 d. atidaryta paroda „Šakių ir Jurbarko „Vilties“ bendrijos narių darbai“. Eksponuoti 183 darbai: piešiniai, karpiniai, keramikos dirbiniai, atvirukai ir kt.

► Lapkričio 29 d. atidaryta mezgėjos Marcelės Sinkevičienės paroda „Mėgztos pirštinės ir kojinės“.

► Gruodžio 11 d. surengta paroda „Tautodailininkės Juzės Dimšaitės (1930–2006) tapyba“.

■ **Zarasų krašto muziejuje** spalio 11 d. atidaryta pirmoji personalinė zarasiškio Algimanto Navicko meninės fotografijos darbų paroda. Daugelis vyresnių zarasiškių savo albumuose turi Algimanto tėvelio darytų šeimos nuotraukų. Sūnus žengia jo pėdomis. Už zarasiškiams padovanotą parodą autoriui dėkojo buvę jo mokytojai, pažįstami, draugai ir valdžios atstovai. Norintieji pasveikinti autorių vos tilpo į muziejaus salę.

► Lapkričio mėnesį veikė Meno mokyklos dailės mokytojos Aldonos Narakienės ir jos dukros Kristinos darbų paroda. A. Narakienė surengė parodą savo garbaus jubiliejaus proga. Pagrindinis jos paveikslų motyvas – seni miestai: „Vilnius“, „Senoji Ryga“, „Šiaurės Italija“. Kristinos Navakaitės paveiksluose daugiau abstrakcijos, simbolių, ryškių ir kontrastingų spalvų.

■ **Žemaičių muziejus „Alka“** padalinio Žemaitijos kaimo muziejaus vedėjas G. Šatkauskas spalio 3, 10, 17 d. vedė edukacinius renginius „Arklių priežiūros pradžiamokslis“ Telšių specialiosios mokyklos moksleiviams.

► Spalio 26 d. atidaryta paroda „Užmirštas grožis: drabužių mados Žemaitijos dvarų albumuose XIX a. pab.–XX a. pr.“. Eksponuota originali medžiaga iš dvarų ir madų albumų, papuošalai, drabužiai, kopijos. Parengta edukacinė programa.

► Lapkričio 14 d. atidaryta paroda „Medžio drožėjo, tautodailininko Prano Dužinsko autoriniai darbai“ ir surengtas jo 70 metų jubiliejaus minėjimas. Parodoje eksponuotos skulptūros, margučiai, bareljefai, taikomojo meno kūriniai, papuošalai, karpiniai, fotografijos ir vienas tapybos darbas. Apie menininką buvo parodytas Žemaitijos televizijos sukurtas filmas. Menininką pristatė muziejaus vyr. rinkinių saugotoja E. Spudytė.

► Lapkričio 15 d. Telšių apskrities archyve atidaryta paroda „Senoji medinė Varnių architektūra“. Eksponuojamos K. Bogumilo fotografijos.

► Gruodžio 12 d. atidaryta paroda „100 buities smulkmenų“. Eksponuojami XIX–XX a. dvarininkų, miestiečių ir kaimo gyventojų naudoti daiktai: pypkės, žiebtuvėliai, svarstykėlės, cukrinės ir kt.

► Lapkričio 24 d. vyr. rinkinių saugotoja E. Spudytė Tryškių (Telšių r.) vidurinės mokyklos aktų salėje tautodailininko P. Dužinsko jubiliejiname vakare skaitė pranešimą „Medžio drožėjo Prano

Dužinsko kūrybinis braižas“.

■ **Janinos Monkutės-Marks muziejuje-galerijoje** gruodžio 13 d. atidaryta Sauliaus Dastiko (tapyba) ir Kristinos Narvilaitės (grafika) paroda „Atsitiktinumai. Ar tu tai matei?“.

■ **Genocido aukų muziejuje** lapkričio 7 d. vyko Pedagogų profesinės raidos centro surengtas seminaras istorijos mokytojams „Lietuvos istorija: iš naujo atraskime XX a. (pasipriešinimas 1940–1990 m.)“. Seminaro dalyviai susipažino su muziejaus ekspozicijomis, moksleiviams siūlomais edukaciniais užsiėmimais ir dokumentiniais filmais. Praktinio užsiėmimo metu mokytojai nagrinėjo neskelbtus istorijos šaltinius ir aptarė jų naudojimo galimybes istorijos mokymo procese.

► Lapkričio 22 d., minint 1932–1933 m. badmečio ir politinių represijų aukų Ukrainoje atminimo dieną, surengta apskritojo stalo diskusija „Kryptinga Stalino režimo valstiečių likvidavimo politika: Ukrainos ir Lietuvos lyginamoji analizė“. Pranešimus skaitė svečias iš Ukrainos dr. Henadijus Jefimenka ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Tyrimo departamento direktorius dr. Arvydas Anušauskas. Buvo pristatyta parodėlė „1932–1933 m. badmetis Ukrainoje“, rodomas dokumentinio filmo apie to meto tragiškus įvykius fragmentas. Po šio renginio prie paminklo sovietinės okupacijos aukoms Gedimino pr. ir Aukų g. sankirtoje įvyko tradicinė akcija „Uždek žvakelę!“. Jos metu buvo pagerbtas badmečio aukų atminimas.

► Lapkričio 26–29 d. muziejuje vyko renginiai, skirti partizanų vadų Jono Žemaičio-Vytauto (1909-03-15–1954-11-26) ir Adolfo Ramanausko-Vanago (1918-03-06–1957-11-29) žūties metinėms atminti.

► Lapkričio 26 d. surengta muzikinė-poetinė kompozicija prie paminklo sovietinės okupacijos aukoms Gedimino pr. ir Aukų g. sankirtoje.

► Lapkričio 26–29 d. konferencijų salėje vyko dokumentinių filmų „Ketvirtasis prezidentas“ ir „Partizanai“, pasakojančių apie Joną Žemaitį ir Adolfą Ramanauską, peržiūros.

► Lapkričio 27–29 d. vyko atvirų durų dienos. Lankytojai galėjo nemokamai susipažinti su muziejaus ekspozicijomis ir pagerbti partizanų vadų atminimą buvusio KGB vidaus kalėjimo 1 kameroje.

► Nuo lapkričio 27 d. iki 2008 m. sausio 10 d. konferencijų salėje buvo eksponuojama Panevėžio kraštytyros muziejaus paroda „Lietuvos partizanų Algimanto apygardai – 60“.

► Lapkričio 30 d. ir gruodžio 13 d. muziejuje lankėsi mokytojai, dalyvaujantys Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti organizuotuose seminaruose. Jiems buvo pristatytos muziejaus ekspozicijos ir edukacinės programos, surengtos dokumentinių filmų peržiūros.

■ **Europos parko muziejus** spalio 30 d. tarptautinis prekių ženklų arbitras „Superbrands“ pristatė prekių ženklų, kurių sėkmė verta būti pavyzdžiu, albumą „Lithuania Superbrands 2007“. Vilniaus universitetas – vienintelė mokslo įstaiga, o Europos parkas – vienintelė kultūros įstaiga, įamžintos šiame leidinyje.

■ **Lietuvos geležinkelių muziejuje** gruodžio 8 d. atidaryta meninio-edukacinio projekto, skirto geležinkelio „Sankt Peterburgas–Varšuva“ (1859 m.) 150-osioms metinėms, trečioji paroda „Pabradė–Švenčionėliai. Kelionės traukiniu akimirkos“. Ši ekspozicija – nuosekli ankstesnių muziejuje organizuotų panašaus

pobūdžio dailės parodų tęsa („Pavilnys istorijoje ir drobėse“, 2004 m., „Naujoji Vilnia pro traukinio langą“, 2006 m.). Visas tris projekto parodas jungia viena tema – seniausio Lietuvos geležinkelio „Sankt Peterburgas–Varšuva“ stotys. ■